

Ympärivuorokautisen palveluasumisen virheellisten asiakasmaksujen perimättä jättäminen

Aluehallitus 13.08.2024 § 197
1893/01.00.00/2024

Valmistelija vastuualuejohtaja, koti- ja asumispalvelut Tuija Koivisto p. 040 6686 727

Selostus asiasta **Yleistä**

Jämsän alueen ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksun laskentakaavassa havaittiin virhe koskien asiakkaalle jäävän käyttövaran laskemista. Virhe on ollut laskentakaavassa jo heinäkuusta 2021 alkaen. Asiakkaat ovat hyötäneet laskentakaavassa olleesta virheestä.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksuista säädetään asiakasmaksulaissa (734/1992 7 c §, 10 b §, 10 c §, 10 d §). Lain mukaan asiakkaalle käyttövaraksi turvataan 15 % nettotuloista tai vähintään 182 €/kk (vuonna 2023 167 € kuukaudessa).

Koti- ja asumispalvelujen keskitetyssä asiakas- ja palveluohjauksen yksikössä on selvitetty ja todettu, että laskentakaavavirhe on ollut systemaattinen. Virheellinen laskentakaava on ollut käytössä asiakasmaksulain muutoksen (26.8.2022/791) voimaantulosta 1.7.2021 lähtien. Työntekijät ovat uskoneet, että heidän käyttämä kaava on oikea.

Hyvinvointialueelle siirryttäessä asiakasmaksumäärittelyyn ei ole tullut muutoksia ympärivuorokautisessa asumisessa. Muissa kunnissa asiakasmaksulaki on tulkittu oikein.

Hyvinvointialueelle maksutuottojen menetys virheen johdosta on noin 360 000 € vuodessa ja yhteensä 1.1.2023–31.5.2024 noin 500 000 €. Arviolaskenta tehty noin 200 asiakkaalla, keskimääräisesti 150 €/asiakas.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen maksu määräytyy asiakkaan nettotuloista. Asiaksmaksu lasketaan seuraavasti:

Asiakkaan yhteenlasketut nettotulot – asiakasmaksulain mukaiset vähennykset = x €. Asiaksmaksu y € on tästä 85 %.

Jos x €-y € on pienempi kuin 182 €. Vähennetään asiakasmaksua siihen saakka kunnes 182 € turvataan asiakkaalle. Jämsässä käytössä olleessa laskentakaavassa vähimmäiskäyttövara on vähennetty 85 %:n osuudesta eli asiakasmaksusta.

Hyvinvointialue on määritellyt jämsäläisille ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaille uudet korjatut asiakasmaksut 1.6.2024 alkaen. Asiakkaille on tiedotettu ja perusteltu se, miksi muutos tehdään. Hyvinvointialueen asiakkaiden tulee olla yhdenvertaisessa asemassa asuinalueesta riippumatta ja tasapuolisuuden ja yhdenvertaisuuden vuoksi virhe oli korjattava.

Asiaksmaksulaissa (734/1992, 10 j §:n 2 mom.) säädetään mahdollisuudesta tehdä uusi päätös asiakasmaksusta, jos maksu on osoittanut virheelliseksi. Mahdollisuus tehdä päätös takautuvasti maksukyvyyn mukaisesti määräytyvästä maksusta rajoittuu lähtökohtaisesti tilanteisiin, jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen

edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin. Tuolloin maksu voidaan oikaista enintään yhden vuoden ajalta.

Toimivalta

Hallintosääntö 86 §

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää, että asiakasmaksun laskentakaavassa olleen virheen vuoksi liian vähän maksettuja asiakasmaksuja ei peritä asiakkailta takautuvasti.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.